

Немања КАРОВИЋ
ТАКО МАЛО СУДБИНЕ
У ПОГЛЕДУ ВАШЕМ

Учитељски факултет,
Београд

(Мило Ломпар, *Похвала несавремености*,
Београд: Лагуна, 2016, 230 стр)

Премда не би било погрешно рећи да је *Похвала несавремености* Мила Ломпара књига есејистичких промишљања изведених на подлози путописног проседеа, неопходно је нагласити да се на њеним страницама сусрећемо са нечим што је дубље од слободне мисаоности есејисте и одсудније од културно-историјских импресија ерудитног путописца, јер језгро приповедне енергије заправо исијава из онога што аутор назива егзистенцијалним самопосматрањем, које је подстакнуто путничким искуством, а уобличено есејистичком речју. Иако пред очима читалаца промичу и имагинацијску пажњу заокупљују упечатљиви призори градске свакодневице, архитектонских лепота и каткад страхотне монументалности, као и културна и политичка знамења Лондона, Берлина, Бостона, Терезина или Потсдама, суштина и вредност путовања нису одређене путниковим кретањем *земним шаром*, већ се зачињу у часу живог егзистенцијалног одзива личности у додиру са конкретном садржином спољашњег света. Тада оно што је видљиво оку призове и намах оживи оно што је у сећању похрањено, те некадашње литерарно искуство или ликовни доживљаји епифанијском снагом испуне свест и судбинским тоналитетом изнова одјекну у животу човека. Успостављеном резонанцом између духа и *очи-ледности* отварају се аутентични видици ка спољашњем и унутарњем свету: раскриљује се сложена семантика знакова епохе и озарују закрити предели егзистенције. Путовање, дакле, почиње:

када се нађемо на неком месту које нас подстакне да створимо неочекиване асоцијације, ненаговештене у било ком бедекеру, па нас отуд нехотично поучава, јер нас усмерава ка самоогледању. Нека веза између нас и света настаје на путовању. Али, пут нашег духа не сме бити задат очекивањем какво је унето у нас. Пут духа мора бити наш: тек тада путовање добија смисао за нас (83).